

NVDE reactie internetconsultatie wetsvoorstel Wgiw – 26 januari 2022

Geachte heer/mevrouw,

Graag maakt de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het concept wetsvoorstel Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie.

De NVDE is positief over het wettelijk regelen van lokale bevoegdheden voor gemeenten ten behoeve van de transitie in de gebouwde omgeving en deze transitie mogelijk te versnellen. De afsluitbevoegdheid is een belangrijke pijler hierin en zorgt voor handelingsperspectief en duidelijkheid – voor de warmtebedrijven, de netbeheerders, alsook de bewoners/eigenaren.

De NVDE vraagt daarbij wel aandacht voor:

- het borgen van handelingsperspectief door de termijn landelijk vast te stellen,
- duidelijkheid te geven over het vervolg bij het overschrijden van deze termijn,
- de inwerkingtreding van het wetsvoorstel te versnellen,
- voor uitgezonderde gebouwen strikte voorwaarden op te stellen,
- rekening te houden met het beperken van administratieve lasten voor netbeheerders en warmtebedrijven,
- het onderscheid te (blijven) maken tussen aardgas en andere gassen, en
- de (financiële) gevolgen van het afsluiten van gas en de lopende leveringscontracten van bewoners.

Hieronder worden deze punten verder uitgewerkt.

Een landelijk verankerde termijn geeft handelingsperspectief

De transitie is gebaat bij handelingsperspectief voor de verschillende stakeholders. Een wettelijk verankerde termijn draagt hieraan bij en zorgt voor duidelijkheid richting burgers, netbeheerders en warmtebedrijven. In het Klimaatakkoord is een termijn van 8 jaar opgenomen tussen het besluit van een gemeente en de definitieve overstap op het duurzame alternatief. Een termijn van 8 jaar – met een duidelijk begin- en eindpunt – is nog steeds een redelijke termijn, verondersteld dat dit een maximale termijn is.

NVDE pleit ervoor om de termijn van 8 jaar, in lijn met het Klimaatakkoord, te blijven hanteren en dit in landelijke regelgeving te verankeren. Daarbij dient ook duidelijk het start- en eindmoment te worden geborgd.

Daarnaast roept NVDE op om duidelijkheid te geven over wat er gebeurt indien de termijn wordt overschreden. Welke sancties zouden (aan wie) kunnen worden opgelegd? En onder welke voorwaarden/omstandigheden is er sprake van een sanctie? NVDE stelt voor om, op basis van nog verder te specificeren strikte voorwaarden een eenmalige verlenging van 2 jaar mogelijk te maken in de wet.

Snelle inwerkingtreding is noodzaak

De aanscherping van de doelstellingen voortvloeiend uit Fit for 55 vraagt om het tempo van de transitie op te voeren. Een snelle inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is dan ook noodzaak. De planning van dit wetsvoorstel is dat het op 1 januari 2024 in werking treedt. Met het oog op een maximale termijn van 8 jaar en de benodigde versnelling van de energietransitie zou dit betekenen dat de aardgaslevering – zelfs bij de eerste wijken die aan de beurt zijn – pas ruim voorbij 2030 stopt.

Gelet op de gigantische verduurzamingsopgave en het (tijdig) creëren van handelingsperspectief voor alle stakeholders dringt NVDE erop aan om de inwerkingtreding van het wetsvoorstel naar voren te halen.

Ook uitgezonderde gebouwen zijn gebaat bij het bieden van handelingsperspectief

In het belang van de leveringszekerheid kunnen bij AMvB categorieën gebouwen of gasinstallaties worden aangewezen die ook uitgezonderd zijn van de wijkgerichte aanpak. Naast op gas gebaseerde productie-installaties van warmte of elektriciteit die bijdragen aan de leveringszekerheid op een warmtenet of elektriciteitsnet, kan het ook gaan om gebruikers waarvoor de beschikbaarheid van energie zeer belangrijk is en het uitsluiten van aardgas zorgt voor een verslechtering van de leveringszekerheid.

NVDE snapt de overweging om de leveringszekerheid zwaar te laten wegen, het is echter wel aan te bevelen hier strenge criteria aan te koppelen en ervoor te zorgen dat ook voor deze uitzonderingen een handelingsperspectief – ten aanzien van de definitieve overstap op een duurzaam alternatief – geboden wordt.

Beperk administratieve lasten tot een minimum

Gemeenten dienen gegevens te verzamelen over de (huidige en toekomstige) aansluiting van gebouwen op een bron voor warmte en overige energie door deze op te vragen bij de netbeheerder en het warmtebedrijf. Wanneer alle gemeenten dit individueel uitvragen vraagt dat veel inspanning vanuit het warmtebedrijf en de netbeheerder.

Met het oog op het beperken van de administratieve lasten dringt NVDE erop aan om te onderzoeken hoe het uitwisselen van de benodigde aansluitgegevens het meest (kosten)efficiënt kan worden geregeld.

Onderscheid van gassen is essentieel

Er is een onderscheid tussen aardgas en hernieuwbare gassen. Het huidige gasnetwerk kan ook worden gebruikt voor de levering van hernieuwbare gassen.

NVDE doet de aanbeveling om in de Memorie van Toelichting onderscheid te (blijven) maken in gassen.

Geef duidelijkheid over de verantwoordelijkheid bij vroegtijdige contractbeëindiging

In het wetsvoorstel wordt de verwachting uitgesproken dat er weinig leveringscontracten met een vaste looptijd zullen zijn die vroegtijdig beëindigd moeten worden. In het geval dat een woning eerder dan gepland van het gasnet afgesloten wordt en een leveringscontract dus wel eerder beëindigd moet worden, kan de bewoner voor onnodig hoge kosten komen te staan. Deze situatie kan op gelijke manier voorkomen in het geval van bijvoorbeeld leasecontracten voor CV-ketels.

De NVDE benadrukt dat het voor zowel de bewoner als de warmteleverancier belangrijk is dat er duidelijkheid ontstaat omtrent de verantwoordelijkheid bij vroegtijdige contractbeëindiging.

NVDE gaat er vanuit dat bovenstaande punten worden meegenomen bij de uiteindelijke formulering van het wetsvoorstel. Uiteraard zijn wij graag bereid tot nadere toelichting. Hiertoe kunt u contact opnemen met Emmy Post, via emmypost@nvde.nl.

Hoogachtend,

Olof van der Gaag
Voorzitter

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 6000 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €41 miljard en meer dan 250.000 werknemers.